

Mulgi Vallavalitsuse seisukohad Meie Mulgimaa muudatusettepanekutele

Arengukavas:

4.1 Haridus; 4.1.2 Halliste koolihoones teostatakse kap. remont **Tegevuskavas:**

1. Haridus; 1.2 Haridusasutuste infrastr. on kaasajastatud ja õppetöö vajadustele vastav **Lisada**

Eelarvestrateegiasse:

- Halliste Põhikool maaküttele üleminek ja seejärel kap. remont (2025)

Ettepanek: Koolivõrku puudutavad investeeringud tuleks vaadata üle tervikpilti silmas pidades, vajadusel võtta igaks aastaks üks prioriteetne asutus ja teha see korraga korda. Samamoodi on mõistlik käsitleda ka lasteaedadega seonduvat. Kui Abja ja Karksi-Nuia koolidesse-lasteaedadesse on panustatud ja täiendavalt panustatakse erinevateks parentustöödeks 2020-2024, siis 2024-2025, võiks lisada eelarvestrateegiasse ka Halliste kooli küttesüsteemi vahetuse, hoone remondi koos võimaliku lasteaia kolimisega koolihoonesse. Kui kool on ehitatud 180 lapsele ja tegelikkuses on lapsi alla 100, siis 2 rühmaruumi leidmine ei tohiks olla liiga keeruline küsimus.

Sama küsimus kerkib üles Mõisaküla kooliga seonduvalt – kas liiga suur hoone ja tehtud investeeringud õigustavad 8 lapse kooliskäimise võimaldamist teiste koolide rahapuuduse arvelt? Ehk peaks seal veel mingeid ümberkorraldusi tegema? Näiteks lasteaia täielik kolimine koolihoonesse, ja/ või valla poolsete teenuste osutamise punkti kolimine koolihoonesse, või mingite ruumide välja rentimine. Tühjalt seisev köetav hoone on ressursse priiskav ja ebamõistlik. On ka muid alternatiive – näiteks on mõistliku lahenduse leidmise järgselt võimalik võtta kulude katteks kasutusele teenuse osutamiseks mittevajalike ruumide või hoonete müügist / rendist.

Vallavalitsuse seisukoht: Ettepanekut mitte toetada.

Halliste põhikool on vallas kõige uuem koolimaja (1998 aastal valminud) ja seetõttu ei ole hoonele põhjalikku kapitaalremonti vaja. Maaküttele investeeringuks kuluv ja sellest saadav majanduslik kasu ei ole täna mõistlik.

Lasteaia hoonet on järjepidevalt parendatud ja sealhulgas kaks aastat tagasi üle viidud maaküttele.

Lisada Arengukavasse, Tegevuskavasse ja Eelarvestrateegiasse: Õisu kogukonnamaja rajamine – sinna mahutada nii lasteaed, raamatukogu, eakate päevakeskus, kui ka noortetuba.

Selle hoone rajamisega lahendatakse komplekselt ära suure aleviku(veidi alla 400 elaniku) alushariduse(lasteaia), sotsiaal(päevakeskuse)-, noorsotöö, raamatukogu, kui ka turvalisema elukeskkonna, külakeskuse ning kohaliku kultuuripärandiga seotud vajadused. Hetkel olemasolevad ruumid saab realiseerida selleks ettenähtud otstarbeks- korteritena. Sellise suurusega alevikus tuleb vaadata suuremat pilti ja erinevate tegevuste ning vanuserühmade suuremat sidusust.

Ei tohiks olla ka nii, et valla asutused on sõltuvad mingist korteriühistu võimekusest ja soovist oma hoonet renoveerida. Väikesed remondid olemasolevates korterites- kus asutused hetkel on, ei lahenda olukorda, kustutab vaid hetkeks tule.

Ettepanek Eelarvestrateegiasse: Kogukonnamaja projekteerimine ja planeerimine võiks alata 2023 aastal ja 2026 aasta lõpuks võiks valmis olla. Igal võimalusel kaasata ka erinevatest struktuurfondidest saadaolevaid toetusi.

Kui Kaarli-Õisu vahel on rajatud ka kergliiklustee, siis ilmselgelt on ka Kaarli rahvamaja ja Õisu elanike vaheline suhe tihedam.

Vallavalitsuse seisukoht: Ettepanekut mitte toetada.

Eelmisel aastal on ostetud uued ruumid, mis on eraldi sissepääsuga, kuhu oleme kolinud Õisu raamatukogu. Laiendamisel on lasteaia kasutuses olevad ruumid. On olemas külatuba.

Pigem on vallavalitsuse seisukohal, et üldiselt on vajalik vähendada kasutuses olevat pinda ehk optimeerida ruume majandamiskulude vähendamiseks.

Arengukavas:

4.3 Kultuur; 4.3.5 Kultuuriasutuste infrastruktuuri seisukord on paranenud **Tegevuskavas:**

3. Kultuur; 3.5. Kultuuriasutuste infrastruktuuri seisukord on paranenud **Lisada**

Eelarvestrateegiasse:

- Karksi-Nuia kultuurikeskuse III ja IV korruse väljaehitamine koos katuse remondiga. Tähtaeg 2024, või leida alternatiivne võimalus – hooneosale pikaajalise rentniku leidmine, koos nende poolse investeerimiskohustusega (näiteks majutus- ja toitlustuseettevõtte jaoks). Majutusvõimalus leevendaks tulevikus nii spordikooli, võistlustel osalejate ja ka Gümnaasiumi majutusvajadusi, samuti toetaks eraettevõtlust ja turismiteenuste pakkumisvõimalusi.

Vallavalitsuse seisukoht: Ettepanekut mitte toetada eelarvestrateegiasse lisamist.

Ettepanek on uue arengukava välja töötamisel leida parimad võimalikud lahendused III ja IV korruse väljaehitamiseks (koostöös erasektoriga).

Arengukavas:

4.3 Kultuur; 4.3.5 Kultuuriasutuste infrastruktuur on paranenud **Tegevuskavas:**

3. Kultuur; 3.5. Vallale soetatakse mobiilne esinemislava **Võtta**

eelarvestrateegiast välja:

1. 2024. aastasse Abja-Paluoja planeeritav Mulgi Lava (kõlakoda) ehitus, kuna mobiilne lava on meie andmetel lähiajal valda saabumas. Seega ei ole see otstarbekas mõned korrad aastas kasutatavasse väljakusse teha sellist suurt investeeringut omavahendite (90 000 eur toetused+120 000 omavahendid) arvel.
2. Abja kultuurimaja kap.remont 800 tuhat eurot. See objekt ei kajastu ka valla arengukavas.
Põhjendus: Kumbki objekt ei kajastu valla Arengukava Tegevuskavas ning need ei ole vallavalitsemise seisukohast olulisemad, kui investeeringud haridusasutustesse ja kõigeks raha ei jagu.

Abja Kultuurimajja on tehtud hädavajalikud investeeringud ning kui lähima 5 aasta jooksul uusi suuri väljastpoolt tulevaid investeerimisvõimalusi ei teki- ei juhtu selle hoonega midagi.

Vallavalitsuse seisukoht: Ettepanekut mitte toetada. Mulgi lava rajamine on planeeritud suures osas sihtotstarbelise toetusega. Lisavahendite taotlemiseks on valik kajastamine eelarvestrateegias.

Abja kultuurimaja hoone siseosa vajab renoveerimist. Hoones asuvad kolm valla asutust: Kultuurimaja, Muusikakool ja Raamatukogu.

Arengukavas:

4.3 Kultuur; 4.3.5 Kultuuriasutuste infrastruktuur on paranenud **Tegevuskavas:**

3. Kultuur; 3.5. Kaarli rahvamajale teostatakse kapitaalremont (tegevuskava järgi pidi see olema valmis 2022 aastal).

Halliste rahvamaja ümbrusesse rajatakse suveaed/park. (2026)

Eelarvestrateegias: puudub mõlema objekti rahastamine – **kui ei planeerita, siis tegevuskavast välja!**
Vallavalitsuse seisukoht: Toetata ettepanekut.

Arengukavas:

4.3.3 Valla muuseumide seisukord on paranenud

Üldineettepanek:

Seni, kuni meie hariduse- ja sotsiaal- ja kultuuriasutuste seisukord ei ole korras, ei ole muuseumide ehitamine ja rajamine ning parendamine nii prioriteetsed ja investeeringud muuseumide arendusse parendusse ei ole põhjendatud.

Vallavalitsuse seisukoht: Ettepanekut mitte toetada. Hetkel ei ole neile planeeritud suuremaid investeeringuid, kuid muuseumid on olulised kultuurikandjad ja arengukavas on vajalik kajastada võimalike toetusmeetmete rakendamiseks.

Arengukavas:

4.4. Majandus; 4.4.2. Valla teed ja tänavad on korrastatud – rajatakse kergliiklusteed

Tegevuskavas:

4.2. Valla teed ja tänavad on korrastatud. Siinkohal on lisadokumendina vajalik teede investeeringute kava!

Lisada Eelarvestrateegiasse:

Mitte toetada.

- Öisu-Kaarli-Halliste kergliiklustee(lisada ka teehoiukavasse 2023-2025).

Vallavalitsuse seisukoht: Ettepanekut mitte toetada.

Mulgi vald on esitanud MKM-le ja Transpordiametile prioriteetsete Mulgi valla kergliiklusteede nimekirja. Antud objekti maksumuseks oleks 1,5 -1,7 miljonit eurot, sellise mahu välja ehitamiseks ei ole vallal piisavalt vahendeid (Mulgi valla 1 aasta teede investeeringute suurusjärg on 330000 eurot). Lahendada saab vaid konkreetse toetusmeetmega tagades omaosalusega.

Tegevuskavas:

4.2. Uue-Kariste sild renoveeritakse 2022 aastal.

Kuna sellel suunal mingit tegevust ei ole täheldanud, siis oleks vaja selgust, mis seisus on läbirääkimised maaomanikuga ja vastavalt planeerida eelarve strateegiasse summa, mis vastaks reaalsele ehitusmaksumusele ja ajagraafikule.

Vallavalitsuse seisukoht: Ettepanekut toetada (ettevõtja loobus silla renoveerimisest).

4.6. Mulgi vallas on tagatud hea valla sisene bussühendus, s.h õpilaste transport.

Kommentaari: Eelarvestrateegias mingiks ühistranspordiks raha ei planeerita. Ja mingeid vallasiseid liine meil polegi ju! Tegevuskavas on kirjeldatud koostööd Viljandimaa Ühistranspordikeskusega. Ja selleks polegi raha vaja.

Soovime, et Mulgi vallas tehakse siinsete elavate inimeste transpordivajaduste väljaselgitamise uuring!

See võimaldab korraldada vajaduspõhist ja paindlikke ühistransporti lahendusi.

Ettepanek Eelarvestrateegiasse:

Koolivaheajal tagatakse piirkondades, kus puudub ühistransport, erilahendusena bussiliiklus (või muu lahendus) vähemalt 2x nädalas.

Vallavalitsuse seisukoht: Ettepanekut mitte toetada.

Ühistranspordi uuringuid saab tellida Viljandimaa Ühistranspordikeskusest. Vallavalitusel puudub teadmine täiendavast ja põhjendatud ühistranspordi vajadusest koolivaheaegadel.

Arengukavas:

4.4. Majandus

4.4.1. Mulgi vallas on korrastatud ja renoveeritud vee-ning kanalisatsioonivõrgustik, ÜVK kava on ellu viidud täies mahus.

Tegevuskavas:

4.1. ÜVK kava tegevused on ellu viidud aastaks 2026

Meil on allasutused: Mõisaküla Vallahooldus ja Karksi Vallahooldus, Abjas on Abja Elamu ja K-N-s AS Iivakivi.

Kommentaari: Nende allasutuste / asutuste ümberstruktureerimise ja ühendamise käigus peaks tekkima näiteks Mulgi Vallahooldus, et see suudaks osutada teenust kogu Mulgi valla territooriumil ning haldaks ja viiks ellu ÜVK kava. Hetkel on Eelarvestrateegias jälle 200 000 et suurendada Abja Elamu omakapitali, et tekiks laenuvõimekus ÜVK kava ellu viia. Selline majandamine ei ole mõistlik.

Ettepanek Eelarvestrateegiasse: Võtta strateegiast planeeritav osakapitali suurendamise summa välja (200 000 eurot).

Vallavalitsuse seisukoht: Ettepaneku mitte toetada. Vallavalitsus tegi antud eelarvestrateegia real muudatuse - Abja-Paluoja Pärnu mnt. rekonstrueerimine lükati Transpordiameti poolt 2026. aastasse. Antud summa jaotati ümber kahele vajalikule investeeringuobjektile.

Arengukavas:

4.5. Ettevõtlus ja turism:

4.5.1. Ettevõtluseks on loodud soodne keskkond.

Tegevused: Koostatakse tööstuspargiala planeering ja ehitatakse välja teenindav infrastruktuur (tegevuskavas aastaks 2026). Vald tagab kiire ja asjatundliku teenindamise ettevõtlusega seotud otsuste vastuvõtmisel. Võimaldatakse ettevõtjale vajalik infrastruktuur (teed, kiire internetiühendus, vesi- ja kanalisatsioon jne.). Arendatakse välja loomemaja 4.5.4. Vallas asuvad turismiettevõtted tegutsevad koostöös ja on moodustanud koostöövõrgustikke (Arengukavas).

Töötatakse välja kontseptsioon ja palgatakse koordinaator (tegevuskavas aastaks 2026)

4.5.5. Vallas asuvad kultuuri-, arhitektuuri- ja loodusobjektid ning huviväärsused on korrastatud, tähistatud ja nendeni on tagatud juurdepääs.

4.5.6. Vallas on välja arendatud mitmekesised ja atraktiivsed turismivõimalused

4.5.7. Välja on töötatud valla ja turismipiirkonna sümbolika, turismimarsruudid ja giiditeenus

4.5.10. Turismiinfo kättesaadavus on paranenud

4.7.3. Külakeskused, puhkealad ja miljööväärtuslikud elupaigad on korrastatud. Rimmu külas taastatakse Veskijärv (paisjärv).

Tegevuskavas on kajastatud kõik need tegevused, aga kahjuks ei ole Mulgi vallavalitsuse poolt tehtud selles suunas koostööd ettevõtjatega, et need asjad toimima saada. Ainult teenusemajadesse tehtavad investeeringud ei too meie valda juurde ettevõtjaid.

Ettepanek Tegevuskavasse:

Kuna Eelarvestrateegias need tegevused ei kajastu, siis need Tegevuskavas kajastatud tegevused, mida ilmselgelt ei planeeritagi teha, välja võtta:

- Tööstuspargi ala planeeringu koostamine ja teenindava infrastruktuuri väljaehitamine.

- Mulgi vallas arendatakse välja loomemaja
- Ettevõtete tunnustamine

Kommentaar: kõikide nende tegevuste kajastamine on aga oluline uues, uuel aastal välja töötatavas arengu- ja tegevuskavas.

Vallavalitsuse seisukoht: Ettepanekut mitte toetada. Tegevused on olulised nii kehtivas kui tulevases arengukavas.

Arengukavast:

4.7.3. Külakeskused, puhkealad ja miljöövääruslikud elupaigad on korrastatud.

Hooldatakse Karksi park. Puhastatakse neli mõisaagset tiiki. Pargi territooriumile ehitatakse kõlakoda ja paigaldatakse uus külakiik. Rimmu külas taastatakse Veskijärv (paisjärv).

Tegevuskavas kõik need tegevused peaksid olema tehtud 2026 aastaks:

7.3. Rimmu külas taastatakse Veskijärv (paisjärv).

- Renoveeritakse Rimmu jalakäijate sild
- Karksi pargi territooriumile ehitatakse kõlakoda
- Karksi parki paigaldatakse uus külakiik

Ettepanek Eelarvestrateegiasse:

Kuna ükski neist objektidest ei kajastu eelarvestrateegias, siis võtta need ka tegevuskavast välja.

Lisakommentaar: Rimmu Veskijärve taastamine- seda ei saa küll kunagi tulema, kuna ümbritsevad maaomanikud ei anna nõusolekut, et nende õuealad üle ujutataks.

Vallavalitsuse seisukoht: Ettepanekut mitte toetada. Uue arengukava koostamisel otsustatakse täpsem tegevuskava.

Tegevuskavas: 7.6. Suuremad looduslikud ujumispaigad on korrastatud.

Selgituseks on terve pikk nimekiri Mulgi valla territooriumil asuvatest veekogudest, ja kõigi nende ujumiskohad peaksid tegevuskava järgi olema korrastatud aastaks 2026.

Ettepanek Eelarvestrateegiasse:

Kuna Eelarvestrateegias ei kajastu neid ükski, siis ettepanek on võtta Tegevuskavast välja punkt 7.6.

Kommentaar: Veekogudega seonduv peab saama selged suunad valla uues arengukavas ja sellega seonduvas eelarvestrateegias!

Vallavalitsuse seisukoht: Ettepanekut mitte toetada. Arengukava koostamisel oli kogukondade soov veekogud eraldi välja tuua.

Arengukavast:

4.8. Sotsiaalvaldkond

Kommentaar:

Ehitati Mõisaküla hooldekodu, planeeritakse renoveerida Polli hooldekodu 2025 aastal 1,2 milj, aga **sellega ei lahendata süsteemselt kõiki sotsiaalvaldkonna probleeme**- toetatud elamise teenus, koduhooldus, tugiisikud, päevahoid ja päevakeskused jne. Puudu on sotsiaalmajad, kuhu saaks majutada kodus enam mitte hakkama saavad inimesed ja kus on olemas töötajad, kes neid vajadusel aitavad, toetavad, kuhu saaksid tulla ka päevahoidu vajavad isikud jne.

Peame oluliseks, et vald kaardistab teenuste vajadused ja pakub välja ajakohased ja kaasaegsed lahendusvariandid teenuste osutamisel!

Kommentaari Alternatiivina ise ehitamisele võiks kaaluda olemasoleva hooldekodu müüki. Kui vallal puudub võimekus rajada suuremahulisi hooneid ja neid hallata, siis ehk oleks mõistlikum see tegevus jätta ettevõtjatele. Vald saab jätkuvalt osta teenust oma elanikele, aga seejuures ei pea omama kogu kompleksi. Vajalik on leida väljastpoolt rahastusvõimalusi, et seda kap.remonti kiirendada, või tegevus üle anda. Paljudes teistes omavalitsustes on hooldusasutused erakätes ja vajalik teenus ostetakse sisse. See variant võimaldab vallal panustada enam muude sotsiaalteenuste kaasajastamise ja arengusse.

Ettepanek Arengukavasse: Lisada arengukavasse sotsiaalvaldkonna alla uue teenusena peretoetusteensuse süsteemi välja töötamine ja rakendamine.

Vallavalitsuse seisukoht: Mitte toetada, kommentaar on raskesti arusaadav. Mulgi vallas on olemas vajalikud sotsiaalteenused, mida järjepidevalt täiendatakse ja arendatakse.

TÄIENDAVALT! Mulgi vald on ainuke omavalitusüksus Viljandimaal, kus ei ole kaasavat eelarvet.

Lisada Arengukavasse, Tegevuskavasse ja Eelarvestrateegiasse kaasava eelarvega seotud summad. (minimaalselt 30 tuhat eurot aastas, ning kajastada selle protsessiga seotud tegevused).

Vallavalitsuse seisukoht: Mitte toetada. Mulgi Vallavalitsusel on välja töötamisel külade fond ehk kaasava eelarve mis on suunatud küladele ja alevikele.

Eelarvestrateegiasse lisatavad arvestuslikud summad teha vallavalituse vastutavatel spetsialistidel!

Mulgi Vallavalitsus juhib tähelepanu, et rahalisi kohustusi nõudvate ettepanekute tegemisel lisatakse eeldatav maksumus ja võimalik katteallikas. See tagab ettepanekute kvaliteetsuse ja selle rakendamise võimalikkuse, analüüsimise ning vastutuse.